

ལྷོ་བརྟན་ལ་འཇུག་པའི་ལྷོ་དོན་གཉེན་

ཡིད་བྱི་ཚུན་མེད།

ལྷོ་དོན་པོ།

ལྷོ་ལྷོ་བ་པོ་ལྷོ་བཟང་བྲགས་པོ།

ཡུལ་བཤད་པ།	1
རྒྱ་བཤད་པ།	3
རྒྱུ་བཤད་པ།	4
ཡུལ་ལ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ།	5
ཞར་བྱང་བརྗོད་བྱ་བཤད་པ།	7
ཡུལ་ཅན་བཤད་པ།	8
བརྗོད་བྱ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ།	9
ཚད་མ་བཤད་པ།	10
ཚད་མིན་བཤད་པ།	11
ཚད་མ་ལ་གྲངས་ངེས་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ།	13
ཚད་མ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ངེས་པ་འདྲིན་རུས་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་བ། ..	15
རྟོག་པ་བཤད་པ།	16
རྟོག་མེད་ཤེས་པ་བཤད་པ།	18
ཞར་ལ་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་བཤད་པ།	18
ཞར་ལ་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ།	19
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་པ།	24
གཞན་སེལ་བཤད་པ།	26

རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ། 28

ཉགས་ཡང་དག་ལ་གངས་ངེས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ། 30

འབྲས་ཉགས་ཡང་དག། 31

རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག། 32

མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག། 32

ཉགས་ཡང་དག་ལ་དགོས་པའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ། 36

ཉགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ། 38

ཉགས་ལྟར་སྤང་བ་འད་པ། 39

འགལ་ཉགས་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ། 40

མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ལ་དབྱེ་བ། 43

དཔེ་ཡང་དག། 45

དཔེ་ལྟར་སྤང། 46

ཞར་བྱུང་ཉགས་དཔེའི་སློན་འཆད་པ། 47

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ། 48

ཞར་ལ་སློབ་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། 53

སུན་འབྱེན་བ་འད་པ། 53

རང་རིགས་དང་གཞན་རིགས་འཕྲིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག། 54

༡༡། །སྡེ་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོན་གཉེར་
ཡིད་ཀྱི་སྟུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱུག་འཚལ་སོ། །

མཐུན་རབ་དབང་སྤྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །

བདུད་བཞི་པམ་མཛད་མི་གཡོ་མགོན། །

ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། །

ཚུམ་འཆད་ཚོད་པའི་སྒོ་གོས་སྟེལ། །

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས། །

རྣམ་པ་འདི་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ། །

ཡུལ་བཞད་པ།

དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་རྣམས་གཙོ་བོར་དོན་གཅིག་ཡིན་

པས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱ་བའམ་རིག་པར་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་

མཚན་ཉིད་སྒོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་

རྟོགས་པར་བྱ་བ།

ཡུལ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་
བཞིན། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་། དཔེར་ན་བཞིན་བྱས་པ་དང།
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་
སྐྱེས་པ། མི་འཇིག་པའི་ཚོས། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ། །

དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བཅ་རིག་གཉིས། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་རེག་པ། བཅ་པོ་
ལ་དབྱེ་ན། བྱི་དོན་བཅ་པོ་དང། རང་དོན་བཅ་པོ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་
བཞིན། བྱིའི་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་པ། རང་གི་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་པ། བྱི་དོན་བཅ་པོ་ལ་དབྱེ་
ན། གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བཅ་པོ་གང་ཞིག་
མིག་གི་དབང་ཞེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ན་བའི། གང་ཞིག་
སྐྱའི། གང་ཞིག་སྐྱའི། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། གཟུགས་ལ་
དཀར་ནག་སོགས་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང། གྲུ་བཞི་སོགས་དབྱེ་བས་ཀྱི་
གཟུགས་གཉིས། སྐྱ་ལ་ངག་ཚིག་སོགས། ལུང་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱ། ལུང་སྐྱ་སོགས་
ལུང་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཉིས། དྲི་ལ། ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས། རོ་ལ། ཞིམ་མི་
ཞིམ་གཉིས། རེག་བྱ་ལ། འཇམ་རྩུབ་གཉིས། རང་དོན་བཅ་པོ་ལ་དབྱེ་ན།

མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན། རྣ་བའི། ལྷའི། ལྷེའི། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་དང་ལྷ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། རང་དོན་བེམ་པོ་གང་ཞིག
མིག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན། གང་ཞིག་རྣ་བའི། གང་ཞིག་ལྷའི། གང་
ཞིག་ལྷེའི། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་རུང་བ། དབྱེ་ན།
རེ་རེ་ལ། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྷ་བྱ། ཉེན་བཅས་ཀྱི་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་དུས་ཀྱི་མིག་
དབང་ལྷ་བྱ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད།
དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། མཚན་ཉིད་
རིམ་བཞིན། ཚོས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་དོན་གཞན་སྤྱི་
ལ།

རྒྱ་བཤད་པ།

རྒྱ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་རྒྱ་དང་བརྒྱད་རྒྱ་གཉིས། མཚན་
ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་དེའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཚོས་དེའི་རྒྱ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པ། གང་ཞིག་ཚོས་དེའི་རྒྱ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པ། རྒྱ་ལ་གཙོ་བོ་ལྷེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉེར་ལེན་དང་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་ཚོས་དེ་སྐྱེད་པ། ཚོས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཚོས་དེ་སྐྱེད་

པའི་སྟོགས་སུ་གྱུར་པ།

རྒྱུན་བཤད་པ།

སྒྲིབ་རྒྱུན་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་རྒྱུན། བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་
 གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་དེ་ཡུལ་གྱི་ནམ་ལྗན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་གྱི་སྤྱི་དོན། ཚོས་དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད། ཚོས་དེ་གསལ་རིག་གི་དོ་
 བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། ཞར་བྱུང་དུས་གསུམ་དང་། རགས་རྒྱུན་
 སོགས་འཆད་པ་ལ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བེན་པ། མ་འོངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་མ་སྐྱེབ་ཅིང་ཐལ་མ་བེན་པ། ད་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོགས་
 ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱལ། དཔེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། ཆ་མེད་གྱི་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོགས་ཆ་མེད་པའི་རྒྱལ། དཔེ་མདུན་གྱི་རྒྱལ་
 ཚུང་ཐ་གཅིག་ལྟ་བུའོ། རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་དུ་མ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ། དཔེ་ལོ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་
 གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་མེད་པའི་
 དངོས་པོ། དཔེ་ཡི་གའི་ཆ་འགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཅིག་རྒྱལ་ཅུའི་དང་པོ་ལྟ་
 བུའོ། །

ཡུལ་ལ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཡུལ་ལ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལྷང་ཡུལ་

ལམ། གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་གསུམ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་

མཚན་ཉིད། ལྷང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ།

ཉོག་པའི་གཟུང་ཡུལ། ཉོག་མེད་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ། རང་རིག་མངོན་

སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་གཉིས། རིམ་པ་བཞིན། ཚོས་དེ་ལ་རང་འདྲི་རྣམ་

པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན། དཔེར་ན་དབང་ཡིད་ལ་བསྟོས་ཏེ་གཟུགས་

སོགས་ལྷ་ལྷ་བུའོ། །གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་མ་གཉིས་དོན་སྤྱི་ལྷ་བུ་དང་། རྩ་གཉིས་

ལྷ་བུའོ། །

ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། ཡོད་

ངེས་མེད་ངེས། བསྐྱལ་དོན་དང་གསུམ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་

དམིགས་པ། མེད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ།

གང་ཟག་དེའི་བསྐྱལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མ་ལ་

བསྟར་མི་རུང་བ། དབྱེ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱལ་བའི་བསྐྱལ་དོན།

དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་བསྐྱལ་དོན། རང་བཞིན་གྱི་བསྐྱལ་བའི་བསྐྱལ་དོན་དང་

གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཁང་པ་གཞན་ན་གནས་པའི་མིའི་སྤོད་ལུགས་ལྷ་

བྱ་དང་། སང་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མིའི་སྡོད་ལུགས་ལྟ་བུ་དང་། མདུན་གྱི་
གཞིར་ལ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །

འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་མི་སྐྱེ་
བ། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། སྡོན་པོའི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་བའི་སྐྱ་རྟོག་བྱུང་པར་ཅན་
ལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སོ་ནམ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ས་བོན་དང་ཚུ་ལུད་བྱོད་
ག་ཤེར་ཚོགས་པའི་ཞིང་ལྟ་བུ་ལོ། །གཞལ་བྱ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྐོར་སྐྱོན་སྐྱེ་
ན། རང་མཚན་དང་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་སམ། ཡང་ན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་
སོགས་པ་གསུམ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་
པ། དཔེར་ན་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་ན་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
དངོས་པོ། སྐྱེ་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་
ཚོས། ཡང་ན་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཡུལ། དཔེར་
ན་རྟོགས་པ་ལ་སྡོ་སྡེར་ཞབས་ཞུམ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་
གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་སྡོན་པོ་ལྟ་
བུ་ལོ། །གཞལ་བྱ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ། དཔེར་ན་སྡོན་པོ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད།
སྐྱོང་སྐྱོབས་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྐྱོབས་གྱིས་སྐྱོ་

འདོགས་དབྱུང་པར་བྱ་བ། གཞུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལོག་སྐྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་
ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤོང་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལྷང་རང་གི་བསྟན་
བྱའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཞར་བྱུང་བརྗོད་བྱ་བ་ལྟར་བ།

ཞར་བྱུང་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། བརྗོད་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་
གཉིས་ལས། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། དག་ཀུན་སྤོང་གི་ཞེས་པས་
ཞེན་པའི་དབང་གིས་དག་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་ལྷས་
བྲངས་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད། དག་ཀུན་སྤོང་གི་རྟོག་པ་ལ་
སྣང་བའི་དབང་གིས་དག་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་དོན་སྦྱི་ལྟ་
བུའོ། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་།
འབྲུགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས། དཔེར་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྦྱ་
ལ་བསྟོས་ནས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་བརྗོད་བྱ་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། འབྲུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
གཉིས། སྦྱི་མ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ཡུལ་གྱི་སྐབས་བཤའ་བེན་ཏོ། །

ཡུལ་ཅན་བཤད་པ།

ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དམ་རིག་བྱེད། དབྱེ་ན་རྗེས་བྱེད་དང་
 །ཤེས་པ་གཉིས། རྗེས་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་བཟའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད།
 རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་ཚིག་ངག་གསུམ། མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་
 རོ་བོ་ཙམ་རྗེས་བྱེད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཞེས་པ་སྣ་བུའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ལས།
 རོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། རོན་དེ་ལ་དང་པོར་བརྟུར་བའི་མིང་
 གང་ཞེས། རོན་དེ་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་ཀུས་པ། དཔེར་ན་རི་དྲགས་
 རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །རོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་
 ཉིད། བྱོད་དངོས་མིང་དུ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་དེ་དང་རོན་དེ་ཚོས་འགའ་ཞེས།
 མཚུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། རོན་དེ་ལ་སྤྱིས་བརྟུར་བའི་མིང་།
 དཔེར་ན་བུམ་པའི་བྱི་ཕུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་ལ་སེང་གོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ།

ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་ཡང་བྱེད་ཚོས་དང་སྐྱར་ནས་རྗེས་
 བྱེད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཚུང་དུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ། ངག་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་
 གྱི་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་འབྲུག་ལྗོངས་གི་གཞི་དང་སྐྱར་ནས་རྗེས་བྱེད། དཔེར་ན་
 བུམ་པ་ཚུང་དུས་ཚུ་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་བྱེད་ལ་བརྗོད་བྱའི་
 སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཉིས། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད་དང་གིས་བེན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་རོན་དེ་ཡིན་ན་

རིགས་སྤྱི་ཡིན་པ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་རྫོང་གི་
སྤྱི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་བེན་པར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། རུལ་རྩལ་
བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་
བུའོ། །

བརྗོད་བྱ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

བརྗོད་བྱ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང།
ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་བེན་པར་
བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་སྤངས་
པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད། དཔེར་ན་བ་སྤང་རྟ་མིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་བེན་པར་
བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་མ་སྤངས་
པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད། དཔེར་ན་བ་སྤང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །

རྗོད་བྱེད་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་
དང། གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་དང། མི་སྤིང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་
གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོགས་སྤང་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་
པར་སྐྱར་ནས་རྗོད་བྱེད། ཁྱད་གཞིའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱར་ནས་རྗོད་བྱེད།

བྱ་བ་སྲིད་པའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱུར་ནས་བརྗོད་བྱེད། དཔེ་རིམ་བཞིན།
ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། སྲིད་སྐྱབ་ཁོ་ན་
འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྲོན་པོ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་
ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །རྗོད་བྱེད་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞེན་
པའི་རྗོད་བྱེད་དང་། དེས་ལྷས་བྲངས་པའི་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། ཕྱི་མ་
ནི་བྱམ་པའི་སྐྱ་སྐྱི་ལྟ་བུ། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་
རྗོད་བྱེད་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། བྱམ་
པ་མི་རྟག་པ་དང་བྱམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བྱམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་
པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །

ཞར་བྱང་ཡི་གེ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཡེ་གའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་
བས་དོན་སྟོན་མི་རུས་ཀྱང་བྱེད་དང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཚོགས་ན་དོན་སྟོན་
བྱང་གི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྐྱ། དབྱེ་ན། ཨ་ཨ་སོགས་དབྱངས་ཡིག་དང་།
ཀ་ཁ་སོགས་གསལ་བྱེད་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། བྱང་པོ་
ལྷའམ་བཞིའི་ཚོགས་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད། དཔེར་ན་སྐྱ་སྐྱིན་
ལྟ་བུའོ། །སངས་མ་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

ཚེད་མ་བཞད་པ།

སྒོ་དང་། རིག་པ། ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་

སྐར་བའད་ཟིན་ཅིང་། དབྱེ་ན། ཚད་མ། ཚད་མིན། རྟོག་པ། རྟོག་མེད། འབྲུག་
མ་འབྲུག། རང་རིག་གཞན་རིག་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས།
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ། དེས་ན། ཚད་མ་སྐྱེ་
མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པའི་དོན་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་མིན་གྱི། གསར་དུ་རྟོགས་པ་
འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ། མ་ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །
ཞེས་པས་གཞུང་སྐྱེ་མའི་དོན་གསལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱང་གི་དོན་
གང་ཞེ་ན། གཞུང་སྐྱེ་མའི་དོན་ལ། སྐྱེ་བྱུང་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་སྐྱོན་མེད་
པར་མ་བྱེད། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་ཁྲབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད། ཅེས་པའི་
དོན་ནོ། །

ཚད་མིན་བཤད་པ།

ཚད་མིན་སྒོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྒོ། དབྱེ་ན། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་གེ་ཚོམ་ཡིད་དཔྱོད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་
དང་སྐྱེ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེ་མས་
རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱོ་འདོག་གཙོད་རུས་སུ་འབྲུག་
པའི་སྒོ། དབྱེ་ན། དངོས་སུ་མ་ཚད་མས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་
དཔག་ཚད་མས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱོན་
འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་སྐྱོན་པོ་ངེས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་

དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བྱངས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་ངེས་པའི་སློབ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱངས་པའི་མངོན་སུམ་སྤྱི་
མ་རྣམས་ཀྱང་བཅད་ཤེས་ཡིན་ལོ། །

ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཇིན་པའི་ཤེས་པ།
དབྱེ་ན། སྐྱ་རྟག་འཇིན་གྱི་རྟོག་པ་སྟ་བུ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་སྐྱ་བ་གཉིས་
སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་སྟ་བུ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
ཡུལ་མ་ངེས་པར་ཞེན་པའི་སློབ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། ཐེ་ཚོམ་སློབ་དུ་རྒྱ་དང་བག་ལ་ཉལ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཚ་མཉམ་དུ་འཇིན་པ་དང་ཤས་ཆེར་འཇིན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་པ། གཉིས་པ་ལ། དོན་
འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན།
སྐྱ་པལ་ཆེར་མི་རྟག་སྟམ་པའི་སློབ་ལྟ་བུ། ཐེ་ཚོམ་བག་ལ་ཉལ་ལ་དབྱེ་ན།
རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན་སློབ་པ་ན་ཚུ་
ཡོད་སྟམ་པའི་སློབ་ལྟ་བུ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་མཐའ་དག་
གོ། །

སྒྲུབ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་ལྟ་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་ལ་སློབ་
འདོགས་གཙོད་མི་རུས་པ། དབྱེ་ན། འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་ལ་མ་
རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་མ་གཏད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་

གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན་སྒོན་པོ་མི་རྟོག་པ་ལ་སྒོན་པོའི་དབང་པོའི་མངོན་
སྤྲུལ་སྟུང་བྱ་དང་། སེར་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་དུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སྤྲུལ་སྟུང་
བྱའོ། །ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །

ཚད་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཚད་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མ་དང་།
རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་
འཇུག་བ་གང་ཞིག རང་ལྷུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ། འདི་མངོན་སྤྲུལ་བཞི་ཀ་
ལ་འགྲེལ། །

མངོན་སྤྲུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་བའི་ཤེས་པ། དབྱེ་བ།
དབང་པོའི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྤྲུལ། རང་རིག རྣལ་འབྱོར་མངོན་སྤྲུལ་དང་
བཞིའོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་
དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་བ། དབྱེ་བ།
གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སྤྲུལ། སྐྱ་འཛིན། སྤི་འཛིན། རོ་འཛིན། རེག་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སྤྲུལ་དང་ལྔའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་གི་
བདག་སྐྱེན་མིག་དབང་། རྣ་བའི། སྤྱའི། སྤྱེའི། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་དངོས་
སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་བ། དབྱེ་བ། གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སྤྲུལ་ནས། རེག་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་གྱི་བར་ལྗོད། །མཚན་ཉིད་རིམ་བཤམ་བཞིན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་
 གཟུགས་འཛིན། སྐྱ་འཛིན། སྤི་འཛིན། རོ་འཛིན། རེག་འཛིན་ཡིད་གྱི་དབང་
 བོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ།
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་རྣམས་ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་
 གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་མངོན་གཅིག་གིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡིད་
 ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ། རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་བཀག་ཁ་
 མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་འཐད་པ་འདྲའོ།
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། །ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྤྱོགས་པའི་འཛིན་རྣམས།
 ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ན་ཡོད།

རྣམ་འགྲུའ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་
 པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ། དེ་གྱེ་
 བ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་འགྲུའ་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དཔེ་
 རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་སྐྱོག་གྱུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ།

དབྱེན་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། བྱས་པའི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ནི། རྟོགས་ལྷུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་
སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ནི།
དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེན་པས་ལོངས་སྟོད་
ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་
བུའོ། །

ཚད་མ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཚད་མ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རང་
ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
ངེས་པ་འདྲེན་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
པ་འདྲེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
འདྲེན་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
འདྲེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དཔེ་རིམ་བཞིན་ཚད་མའི་བརྟེན་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་

མ་ལྷ་བྱ་དང་། ཚད་མའི་བརྒྱུ་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྷ་
བུའོ། །

མཁམ་པ་ཁ་ཅིག རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཚད་མ་གང་ཞིག རང་ཉིད་མི་སྐྱ་བ་ཅན་དུ་རང་སྟོབས་
ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་བྱས་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
དང་། རོན་བྱེད་སྒྲུང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་
སུམ་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ནི་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ཉི། ད་ལྟ་རྒྱུད་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་
སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་རྒྱུད་རིང་པོའི་དམར་
འབར་བ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ལྷ་བྱ་ཅན་དུ་ངེས་རྒྱུའི་རྒྱུད་རིང་
པོའི་དམར་འབར་བ་འདྲིན་པའི་དབང་མངོན་སུམ་བུའོ། །

རྟོག་པ་བཞད་པ།

རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྐྱི་མཚན་ཡིན་དགོས་
པ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་པ་གང་ཞིག རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་
ན་རང་མཚན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ།

རྟོག་པ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་

སློབ་ཉེན་པ་གཉེས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བར་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་
དོན་གཉེས་སྐྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་ཡལ་འདབ་ཅན་གྱི་ཤིང་
རོ་སྟམ་པའི་སློབ་ལྟ་བུའོ། །གཉེས་པའི་མཚན་ཉིད། བྱད་གཞི་བྱད་ཚོས་སྐྱུར་
ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྟམ་དུ་འཛིན་
པའི་སློབ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེན་པ་ལ་སྒྲུབ་ལུལ་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱ་སྐྱི་རྒྱུང་པ་སྒྲུབ་བ་དང་།
དོན་སྐྱི་རྒྱུང་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། གཉེས་ཀ་སྒྲུབ་བའི་ཉེན་པ་གསུམ། དཔེ་རིམ་
བཞིན་བར་ལ་མ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་སྐྱ་སྐྱི་སྒྲུབ་བའི་སློབ་ལྟ་
བུ་དང་། བར་ལ་མ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་དོན་སྐྱི་སྒྲུབ་བའི་སློབ་
ལྟ་བུ་དང་། བར་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་དོན་སྐྱི་སྒྲུབ་བའི་སློབ་
པ་ལ་དགོས་པའི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། བར་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉེན་པ་དང་། དོན་གཞན་
ལ་སློབ་འདོགས་པའི་ཉེན་པ་དང་། ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཉེན་པ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་སྐྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གཉེས་པ་ནི། སྐྱིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། ཉེན་པའི་འཛིན་པའི་སེལ་ས་
ནི་དེ་སྐྱབ་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
གང་རུང་ངེས་པའི་སློབ་རྗེས་དཔག་ནི་བཤད་བེན་ནོ། །

བར་པ་ནི། འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉེན་པ། མངོན་འདོད་ལས་བྱུང་

བའི་རྟོག་པ་ནི། སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའི་རྟོག་པ་ལོ། །

རྟོག་མེད་ཤེས་པ་བཤད་པ།

རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་འཇུག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་མ་
འཇུག་བའི་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་
པོ་བསྐྱད་པ་ལས་སྤང་བའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་
མེད་ཡིད་ཤེས་འཇུག་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞི་ན། ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་གི་
དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་
ནི། སྤར་བ་ཤད་བའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོ། །འཇུག་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
གནས་ལ་ཡོད་པ་གྲུར་ཞུག་པའི་དབང་གིས་སྡོན་ཤིང་འགྲོར་སྤང་གི་ཤེས་པ་
ལྟ་བུ། རྟོན་ལ་ཡོད་པ་མིག་དབང་རབ་རིབ་གྱིས་དགྲུགས་པའི་དབང་གིས་
དུང་སེར་པོར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུལ་ལ་ཡོད་པ་མགལ་མེ་སྤར་
དུ་བསྐྱོར་བའི་དབང་གིས་འཁོར་ལོར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ཞེ་སྤང་དྲག་པོས་ཡིད་ཤེས་འཇུགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཞར་ལ་མངོན་སུམ་སྤར་སྤང་བཤད་པ།

ཞར་ལ་མངོན་སུམ་སྤར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤང་དུལ་ལ་
འཇུག་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་སྤར་སྤང་དང་རྟོག་པ་
མངོན་སུམ་སྤར་སྤང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །འཇུག་

ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན་གཉིས་
ལས། རྟོག་པ་འབྲུག་ཤེས་ནི། སྐྱེ་རྟོག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་མེད་
འབྲུག་ཤེས་ནི་བཤམ་ལྟར་རྟོ། །

མ་འབྲུག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རིག་
པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུག་པའི་རྟོག་པ་
གཉིས། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། འཛིན་
ལྷན། གཞན་རིག་གི་མཚན་ཉིད། གཟུང་ལྷན། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དུལ་
དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་ཙམ་རིག་པ། དབྱེ་ན། ལྷན་
ཤེས་ཚོགས་བྱུག་གམ་བརྒྱད། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། དུལ་གྱི་ཁྱད་
པར་རིག་པ། དབྱེ་ན། ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཅིག །

ཞར་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ།

ཞར་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ནི། འབྲས་རྟོགས་དང་
པོའི་སྐབས་སུ། སློན་པོ་གཞལ་བྱ། སློན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སློན་པོ་ལ་
གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སློན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
འབྲས་བུར་འཛོག་པ། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། གཟུང་རྣམ་
གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། གཟུང་རྣམ་
ཉམས་སུ་སློང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཛོག་ཅིང་། འབྲས་རྟོགས་གསུམ་

པའི་སྐབས་སུ། སྡོན་པོ་གཞུང་གྲ། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྡོན་པོ་ལ་བསྟོས་ནས་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་འཛོག་གོ། །
 རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཞུང་གྲ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲས་བུ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ། དབང་ཤེས་
 གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། རང་གིས་བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རང་འབྲས་
 དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། དཔེར་ན་སྡོར་སྒྲང་
 དབང་ཤེས་སྐྱ་མ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་དམ་མ་ཚོད་ཀྱང་རུང་།
 རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡོར་སྒྲང་དབང་ཤེས་སྐྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །

གཟུང་རྣམ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤམ་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་སྐྱིར་མ་
 ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་གྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་
 དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ས་བོན། དཔེར་ན་སྡོན་སྒྲང་དབང་ཤེས་སྐྱ་མའི་
 རུས་པའི་དབང་གིས་སྡོར་སྒྲང་དབང་ཤེས་སྡོན་པོ་འཛིན་རུས་སུ་གཙོ་བོར་

སྐྱེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་སྤྲེང་གི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
སྤར་བཞིན་ལ་དཔེར་ན་ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་སྤྲོར་སྤར་
དབང་ཤེས་སྤྲོང་བའི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེང་
གི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ། འགལ་བ། འབྲེལ་བ། དགག་པ། སྐྱབ་པ།
སྤྱི། རྒྱུ་བྲག་གཅིག་དང་ཐ་དད། སེལ་འཇུག་དང་། སྐྱབ་འཇུག །མཚན་ཉིད་
དང་མཚོན་བྲ། རྗེས་ཚེས་དང་སྤྲོག་ཚེས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་གཏན་ལ་
དབབ་བའོ། །འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པར་གནས་པའོ། །

དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བན་ཚུན་སྤར་འགལ། ཚད་
མས་གཞོད་འགལ་དང་གསུམ། དེམ་པ་བཞིན། བན་ཚུན་བྱེད་པ་འགལ་
སྤོབས་མཉམ་དུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱེ་ན། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་
ཅིག་མི་གནས་འགལ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི། སྤྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་
ཅིག་མི་གནས་འགལ་གསུམ། དཔེ་དང་པོ་ཚ་རེག་དང་གང་རེག་ལྟ་བུ། ལྷན་
ལུན་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་དཔེ། སྤྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་སྤྲ་རྟག་
འཛིན་གྱི་སྤྲོ་འདོགས་ཀུན་བརྟགས་མཛོན་གྱུར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྐྱུལ་དང་
ནེ་བུ་པེ་ལྟ་བུ། བན་ཚུན་སྤར་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚེས་དེ་ལས་ཐ་དད།
ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཚེས་དེ་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤིད་པ། དབྱེ་ན། དངོས་

འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཚོས་དེ་དང་མི་
 མ་ཐུན་པར་གནས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ བྱོད་དང་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་པ། དཔེར་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་འགལ་
 གྱི་མཚན་ཉིད། ཚོས་དེ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་གནས་པ་གང་ཞིག་ ཚོས་དེ་རྣམ་
 པར་བཅད་ལྡོག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ།
 །ཞར་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། བྱོད་ཚོས་དེ་དང་མི་མ་ཐུན་
 པར་གནས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། ཚ་གང་ལྟ་བུ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། གང་རུང་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་དངོས་སུ་འགོག་བྱེད་སྐྱབ་པའི་
 གཅིག་ནས་ཅིག་ཤོས་དང་མི་མ་ཐུན་པ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ།
 འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། བྱོད་ཚོས་དེ་ལས་ཐ་དད། ཚོས་དེ་བཞག་ན་བྱོད་
 ཞེགས་པ། དབྱེ་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས། མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚོས་དེའི་བྱབ་བྱ་གང་ཞིག་ ཚོས་དེ་ལས་དོན་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ། བྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་བ་དང་གཅིག་ བྱབ་བྱེད་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཚོས་དེ་བྱོད་ལས་ཐ་དད། བྱོད་བཞག་ན་ཚོས་དེ་ཞེགས་པ།
 བྱབ་མཉམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱོད་ཚོས་དེ་ལས་ཐ་དད། བྱོད་བཞག་ན་ཡང་
 ཚོས་དེ་ཞེགས། ཚོས་དེ་བཞག་ན་ཡང་བྱོད་ཞེགས་པ། དུས་མཉམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། བྱོད་ཚོས་དེ་ལས་ཐ་དད། བྱོད་གྱི་དུས་ན་ཡང་ཚོས་དེ་གྲུབ།

ཚོས་དེའི་དུས་ན་ཡང་ཁྱོད་གྲུབ་པ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད། ཚོས་གང་ཞིག །
 ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་ལ་བསྟོས་པ།
 སྦྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་དོན་སྦྱི་འཆར་བ་ལ་མི་བསྟོས་པ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ།
 དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས། མེད་དགག་གི་
 མཚན་ཉིད། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བཟོད་པའི་སྦྱས་རང་གི་དགག་བྱ་
 བཀག་ལྷུང་དུ་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། དཔེར་ན། བུམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །མ་
 ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བཟོད་པའི་སྦྱས་རང་གི་
 དགག་བྱ་བཀག་ལྷུང་དུ་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ། དབྱེ་ན། ཚོས་གཞན་ལྷུང་ས་
 ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག། །ཚོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་
 དགག། །དངོས་ལྷུང་ས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག། །ཚོས་གཞན་
 སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་བཞི། དཔེ་རིམ་བཞི་ན། ལྟ་
 སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་བ་ལྟ་བུ། བུམ་མེད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་སྦྱིན་
 ཚོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། འདི་བུམ་
 གདོལ་གང་ཡིན་དེས་པ་ན་བུམ་བེ་མ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པའི་ཚེ་འདི་བུམ་བེ་མ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཟང་པ།

སྐྱི་འཇོན་ཉིད། དུ་མ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད།
 བྱིད་ཚོས་དེ་ཡིན། ཚོས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། བྱིད་མ་ཡིན་ཞིང་
 ཚོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ། སྐྱི་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་སྐྱི། ཚོགས་སྐྱི། རོན་
 སྐྱི། སྐྱ་སྐྱི་དང་བཞིའོ། །ཚོས་དེའི་རིགས་སྐྱི་འཇོན་ཉིད། ཚོས་དེ་བྱིད་
 ཡིན། དེ་བྱིད་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། དེ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱིད་ཡིན་པ་དུ་མ་
 གྲུབ་པ། དཔེར་ན་གསེར་བུམ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྐྱི་འཇོན་
 མཚན་ཉིད། ཡ་གྲུལ་དུ་མ་ཚོགས་པ། དཔེར་ན་ནགས་སམ། བུམ་པ་ལྟ་བུ།
 ཚོས་དེའི་རོན་སྐྱི་འཇོན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་ཚོས་དེའི་རོན་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། དབྱེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྐྱ་རོན་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན་རྟོག་པ་ལ་སྟོ་སྒྲིར་ཞབས་ཞུམ་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་
 བུ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ནམ་མཁའ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྒྲུང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་སྐྱི་འཇོན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་མིང་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་ དངོས་
 པོ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བསྟོས་པའི་ཚིག་རྒྱུང་དང་། གཉིས་ཚོགས་བཞག་པའི་
 དགག་སྐྱབ་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། ཚོས་གང་ཞིག་ རྟོག་
 པ་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་འཆར་བ། དུ་མའི་མཚན་ཉིད། ཚོས་གང་ཞིག་ རྟོག་པ་ལ་

ཐ་དད་དུ་འཆར་བ། གཅིག་ལ་དབྱེན་རྗེས་གཅིག་དང་ལྗོག་པ་གཅིག །རྗེས་
 གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུང་བ།
 དཔེར་ན་བྱས་མི་ཉག་ལྟ་བུ། རྗེས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་པོ། །ལྗོག་
 པ་གཅིག་ནི་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ཚོས་
 དེ་དང་དངོས་མིང་ཐ་དད་དུ་གོ་བ། དབྱེན། རྗེས་ཐ་དད། ལྗོག་པ་ཐ་དད་
 གཉིས། རྗེས་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ། དཔེར་
 བ། ཀ་བྱམ་ལྟ་བུ། ལྗོག་པ་ཐ་དད་ནི་བྱས་མི་ཉག་ལྟ་བུ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་
 ཉིད། ཚོས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག ཚོས་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཚོས་
 ཀུན་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ། དབྱེན། སེལ་འཇུག་སྤྱིར་ཅི་
 ལོག་མ་ལོག་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱ་ཉག་འཛིན་ཀྱི་ཉོག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན། སེལ་འཇུག་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
 སྐྱ་དང་། ཉོག་པ་དང་། ཉགས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །སྐྱབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།
 ཚོས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཚོས་དེ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཚོས་ཀུན་
 ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ། དབྱེན་སྐྱབ་འཇུག་འཇུག་ཤེས་དང་། མ་
 འཇུག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས། དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་
 དང་། སྒྲུང་བ་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། ཆ་ཤས་སུ་བྱེན་སུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆ་ཤས་སུ་བྱེན་སུ་

ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་རུང་ངོ་། །

གཞན་སེལ་བཤད་པ།

གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བསལ་བྱ་ཚིག་གིས་བེན་པར་
 བཅད་ནས་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཚོས། དབྱེ་ན། གཉིས་ལས། མེད་དགག་གི་
 སེལ་བ་ནི། བུམ་མིན་གྱི་སྟངས་དུ་བུམ་པས་དབེན་པ་ལྟ་བུ། མ་ཡིན་དགག་གི་
 གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། ལྟོའི་གཞན་སེལ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཉོག་པ་ལ་
 བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་
 ཚོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་ཚོས་གསུམ་
 མ་ཚང་བ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྟད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚོན་བྱ་མ་
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྟད་ཚོས་གསུམ་མ་ཚང་བ། ཡང་ན། མཚན་ཉིད་
 དང་། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྗེས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་། འཛོག་
 བྱེད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་དང་། ཉོགས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་།
 གཞག་བྱ་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ། ཞེས་གྲང་རུང་ངོ་། །མཚན་གཞིའི་མཚན་
 ཉིད། མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། མཚན་ཉིད་གྱི་
 སྐྱོན་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱོན། ཁྱབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་
 གྱི་སྐྱོན། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱོན་དང་གསུམ། དཔེ་

རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འོག་སོགས་འདུས་པ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པའི་
ཚོ། འོག་སོགས་འདུས་པ་ཁྲ་བོས་བ་ལང་ལ་མ་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་
གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་བཀོད་པའི་ཚེ་མགོ་ལྡན་གྱིས་བ་ལང་ལ་ཁྲབ་
ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཏྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ། འོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་
པའི་ཚོ། འོག་སོགས་འདུས་པ་ཏྟ་ལ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཡང་ན། མཚན་ཉིད་ལྟར་སྒྲུང་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལྡོག་རྗེས་མ་གྲུབ། དོན་
ལྡོག་གཞན་འགྱུར། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་
ལྟར་སྒྲུང་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་
བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཏྟའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་
དང་། མཚོན་བྱ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལྡོག་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་
གཞན་འགྱུར། ཐ་སྙད་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་
ལྟར་སྒྲུང་ལ། མཚན་ཉིད་མི་ཏྟེན་པ་དང་། མཚོན་བྱ་མི་ཏྟེན་པ་གཉིས་ཏེ།
མདོར་ན་ལྟར་སྒྲུང་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སུ་
བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་དོ། །རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་དགོས་
དོན་སྐྱབ་ཀུས་གཟུགས་ལྟ་བུ། རྗེས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། གཟུགས་ཀྱི་མི་ཏྟག་པ་ལྟ་བུ། ལྡོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཏྟོག་པ་ལ་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཚོས་གང་

ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ། ལྷོག་ཚེས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་བའི་ཚེས་གང་ཞིག་དངོས་
པོ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་མི་རྟོག་པར་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ། རྗེས་ལྷོག་གི་
བཤའ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་བཞེད་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །དེར་སང་གྲགས་
ཚོད་ལས་རྗེས་ལྷོག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བྱོད་གཞི་གྲུབ། བྱོད་བྱོད་
རང་ཡིན། བྱོད་མ་ཡིན་དེ་བྱོད་མ་ཡིན་པ། བྱོད་གཞི་གྲུབ། བྱོད་བྱོད་རང་མ་
ཡིན་པའམ། བྱོད་མ་ཡིན་དེ་བྱོད་ཡིན་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། དང་པོ་གཟུགས་
ལྟ་བུ། ལྷོག་ཚེས་ལ་དབྱེ་ན། གཉིས་ལས། རང་མ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཚེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། བྱོད་གཞི་གྲུབ། བྱོད་བྱོད་རང་མ་ཡིན་པ། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ། རང་
ཡིན་གྱི་ལྷོག་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱོད་གཞི་གྲུབ། བྱོད་བྱོད་རང་ཡིན། བྱོད་
མ་ཡིན་དེ་བྱོད་ཡིན་པ། མཚན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རང་ཡིན་དང་རང་མ་ཡིན་དང་
རང་ཡིན་སོགས་ཤེས་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། འདི་དག་ལ་རྗེས་ལྷོག་གི་
ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་ལ་ཡིད་བཏུན་མི་སྒྲུབ་ངོ་། །

རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ།

རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལྷོགས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། རྟོགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྣང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་

མ་ཐུན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ། རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉགས་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ། ཕྱོགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཚུལ། ཡང་ན་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་
 བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་ཉགས། དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ལ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་གང་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཉགས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་
 ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཉགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ། དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་
 ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཉགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཚུལ།

དེས་ན། རྗེས་ཕྱོག་གི་མཚན་ཉིད་གོང་མ་གཉིས་ཉགས་ཀྱི་རྗེས་ཕྱོག་
 ཅུ་མ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ནམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
 ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་གཟུང་བ། སྐྱ་ལྟ་བུ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་གང་
ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉགས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་
བ། མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཀྱི་མི་སྟོང་པ། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་
གོ་ལྡོག །དབྱེ་ན། གཞན་པ། འགལ་བ། མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ་
མོ། །དཔེ་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་ཉག་པ་
ལྟ་བུ་དང་། རི་བོང་གི་དུ་ལྟ་བུའོ། །

ཉགས་ཡང་དག་ལ་གངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཉགས་ཡང་དག་ལ་གངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་རང་མ་
དམིགས་པའི་ཉགས་གསུམ། འབྲས་བུའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་
གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་དེ་བུང་དུ་འབྲེལ་བ། རང་བཞིན་ཀྱི་ཉགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་ཚོང་གི་བདག་གཅིག་པའི་བྱེད་ཡིན་པ། མ་དམིགས་
པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཉགས་ཡང་དག་
གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པ།

འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག

འབྲས་ཏྲགས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་ཚོས་སྐྱབ། རྒྱ་དངོས་སྐྱབ། རྒྱ་སྣོན་སོང་
 སྐྱབ། རྒྱ་འཁྱུང་པར་སྐྱབ། རྒྱ་འཁྱུང་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་དང་ལྷ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཏྲགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་གྲུབ་པས་བྱུང་བ། དཔེར་ན། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བྱའི་
 ཉེད་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་ད་
 ལྟར་བ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་
 པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། དུ་ལྟན་ལ་
 མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། དུ་བ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་
 དཔེ་རིམ་བཞིན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་སྣོན་
 དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བུང་ཉན་ཤེས་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཏྲགས་
 སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱུག་བདེན་རང་རྒྱ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རེས་འགའ་
 འབྱུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག

རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས་ལས། བྱེད་པར་དག་པ་བའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་གང་ཞིག། །སྤོང་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་སྤོང་གྱི་སྤོང་པ་བྱེད་ཚེས་མ་
 འཕངས་པ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་དངོས་པོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བྱེད་པར་
 སྤོང་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག། །སྤོང་
 ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་སྤོང་གྱི་སྤོང་པ་བྱེད་ཚེས་འཕངས་པ། དབྱེད་ཀྱི་
 བཟུང་བ་ལྟོས་པ་བ་དང་། བཟུང་བ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་སྐྱེ་སྤོང་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ།
 བསྤོང་པ་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། རྒྱལ་ལ་འཕངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཉགས་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་
 ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག

མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས། མི་སྐྱེད་བ་མ་དམིགས་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཚེས་གྱི་ཡུལ་དེ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྤོང་ཚེས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱར་མི་རུང་བ། དཔེར་ན།
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་འག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བྱས་འག་བསྐྱེད་

ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་
བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་བ་མ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་
པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་
ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སློབ་ས་ཚོས་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བསྟར་རུང་བ།
དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག མེད་དགག་ཡིན་པ། འགལ་
ཟླ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག མ་ཡིན་དགག་
གམ་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཡིན་པ།

འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་མ་
དམིགས། འབྲེལ་བྱེད་མ་དམིགས། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་
པའི་ཉགས་དང་བཞི། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་
བྱའི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། །དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལོག་སློབ་ས་ལ་དེ་རུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ།
དཔེར་ན། སློ་འཇུག་བ་དང་ལྡན་པའི་མེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མེའི་རྒྱ་མཚོ་དུ་མེད་
དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། འབྲེལ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་ན། །དེ་ཁྱོད་

གྱི་དངོས་གྱི་ལྡོག་ཚོས་གང་ཡིན་ལ་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ། དཔེར་ན།
 ཞིང་མེད་གྱི་བྲག་རྫོང་ན་ལ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞིང་མེད་བཀོད་པ་སྟ་
 བུའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་
 འབར་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག སྲོད་གྱི་
 དངོས་གྱི་ལྡོག་ལྡོགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པ། དཔེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་གྱིས་དག་པའི་ས་ལྡོགས་ན་བུམ་པ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པ་སྟ་བུ།
 དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ཡུལ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག སྲོད་གྱི་དངོས་གྱི་ལྡོག་ཚོས་སྐྱ་
 གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་སྐྱ་གྱུར་པའི་དངོས་
 པོའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ། དཔེར་ན། དུ་བས་དབེན་པའི་ཚིག་སྒྲོར་དུ་རྒྱ་
 རུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་མེད་པ་བཀོད་པ་སྟ་བུའོ། །

འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། བན་ཚུན་སྤང་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟན་ཅིག་
 མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་དང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འགལ་
 ལྷ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་སྒོ་
 རས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱ་འགོག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ལྟན་

ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱ་འགོག་པ། དང་པོ་ལ་
 དབྱེ་ན། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་གྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྲབ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱེ་ཉག་དངོས་གྱིས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་
 པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བྱམ་པ་འཛིག་པ་སྤྱིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་རང་བྱུབ་ཚམ་ནས་འཛིག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟུན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་
 བ། སྟུན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས།
 ཁྲབ་བྱེད་འགལ་དམིགས། རྒྱ་འགལ་དམིགས། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས།
 འགལ་འབྲས་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཉགས་
 དང་བྱུག་ དཔེ་རིམ་བཞི། མེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པས་ཁྲབ་པར་ལོན་
 པའི་ས་སྤྱོད་པ་ན། གང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ལོན་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་ཁྲབ་
 པར་ལོན་པའི་ས་སྤྱོད་པ་ན་གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་
 འབྲ། དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ས་སྤྱོད་པ་ན་གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་
 ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་འབྲ། དེས་ཁྲབ་པར་ལོན་པའི་ས་སྤྱོད་པ་
 བྱ་གང་རྒྱ་རུས་པ་སྤོགས་མེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་

ཉགས་འབྲ། དུ་བ་དག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ས་སྤྱོད་ས་ན་གང་རེག་
སྤོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་དག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་
ལོན་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་ས་སྤྱོད་ས་ན་གང་
འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་དག་འཕྱུར་བས་
ཁྱབ་པར་ལོན་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་སྒྲན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་
བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་
གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་དོ། །ཉགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་དང་། དགག་ཉགས་ཡང་
དག་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ། དེ་གང་ཞིག དེ་
ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པ། དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་ཉགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་
ལ། གྱི་མ་ནི། མ་དམིགས་བའི་ཉགས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལོ། །

ཉགས་ཡང་དག་ལ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

ཉགས་ཡང་དག་ལ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་གྱི་ཉགས་
ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རིམ་

བ་བཞིན། ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག ལྷ་ཚོལ་གྱིས་སྤྱིར་ཚོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་
 བཀོད་པ་དང་བཀོད་པ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ལྷ་ཚོལ་མེད་པའི་གང་ཟག་རང་
 ཉིད་ལ་དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དུ་བ་ལྷ་བྱ་དང། ཚོལ་བས་
 སྤྱིར་ཚོལ་ལ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་བྱས་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཉགས་
 ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང།
 ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ཉེང་ན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དེར་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ།
 དཔེར་ན་སྟོ་འཕྱར་བ་དང་ལྡན་པའི་མེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ་རྒྱ་མཚོ་ན་དུ་བ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་མེད་བཀོད་པ་ལྷ་བྱ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་
 ཞིག དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉེང་ན་ཡོད་ན་དེ་
 དེར་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ལ་བལྟར་རུང་བ། དཔེར་ན། ཉེ་སྤྱིར་ཞབས་
 ལུམ་གྱིས་དག་པའི་ས་སྟོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོ་སྤྱིར་ཞབས་
 ལུམ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཤེས་
 འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉེང་ན་ཡོད་ཀྱང། དེ་དེར་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ལ་
 བལྟར་མི་རུང་བ། ཡང་ན་ཉགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང། ཐ་སྟོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས།
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང། གང་
 ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ། དཔེ་
 རིམ་བཞིན། སྐད་ཅིག་མ་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་
 དང། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་དང། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས།
 གང་ཞིག །སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ། གང་ཞིག
 སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པ། དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང། ཚོལ་བུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དངོས་
 པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
 གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱ་བུང་གྲགས་པ་དང་དེ་
 འགྲུབ་པ་ལུང་ལ་སྟོས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱ་བུ་འགགས་པ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རི་
འོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཉོགས་སུ་
བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་ངེས་པར་
ལུང་ལ་བསྟོས་པ། དཔེར་ན། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་
པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་པ་ལ། དབྱུང་བ་གསུམ་
ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉོགས་སྐྱར་སྐྱང་བཤད་པ།

ཉོགས་སྐྱར་སྐྱང་གི་མཚན་ཉིད། ཉོགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ ཚུལ་
གསུམ་མ་ཚང་བ། ཡང་ན་དེའི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་རང་གིས་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཉོགས།
དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། འགལ་བའི་ཉོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་
ཅིང་ཁྲུབ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཉོགས། མ་ངེས་པའི་ཉོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྲུབ་པ་རྣལ་མ་དང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་
ངེས་པ། ཡང་ན། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་ལྷོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
ཟག་གིས་ཁྲུབ་པ་རྣལ་མ་དང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་འང་མ་ངེས་པ། མ་གྲུབ་
པའི་ཉོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉོགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ ལྷོགས་ཚོས་མ་

གྲུབ་པ། འགལ་ཉགས་ལ་སྒྲོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་
པའི་འགལ་ཉགས་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞི་ན། འགལ་ཉགས་གང་ཞིག
ཁྱོད་རང་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བ། སྐབས་པའི་འགལ་ཉགས་གང་ཞིག དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡིན་
ན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ། གང་ཞིག དེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་
ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པ། དཔེ་རིམ་བཞི་ན། དུ་ལྟན་ལ་
མེ་མེད་དུ་སྐབས་པ་ལ་དུ་བ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་ཉག་པར་སྐབས་པ་
ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ལ་པ་
ཡོད་པར་སྐབས་པ་ལ་ཤིང་མེད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

འགལ་ཉགས་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

འགལ་ཉགས་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བཞི་ལས། ཚོས་ཀྱི་
ངོ་བོ་སྐབས་པའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱབ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དཔེར་ན།
སྐྱ་ཉག་པར་སྐབས་པ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་སྐབས་པའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་ཞེས་
འདོད་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བརྩམས་ཤིང་བརྗོད་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བརྩམ་བའི་ཚོས་དང་ཁྱབ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་

བ། དཔེར་ན་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་གྱི་ད
 བར་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་
 བོ་བསྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་ཞེ་འདོད་
 ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་ལ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་
 བཟུང་བའི་ཚོས་དང་། འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དཔེར་ན་དངོས་གྲུབ་
 ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་མ་གྲུས་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་
 ཅན་གྱི་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོས་
 ཅན་གྱི་སྤོང་དུ་ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་ངོ་
 བོར་བཟུང་ལ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བར་བཟུང་བའི་ཚོས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དཔེར་ན་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དེ་གཞན་དོན་གྱི་དཔེར་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་བཞོད་
 པ་ལྟ་བུ། མ་ངེས་པའི་ཉགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 མ་ངེས་པའི་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་
 ལྷོགས་མི་མཐུན་ལྷོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ། ཡང་ན། ལྷོགས་ཚོས་
 གྲུབ་ཅིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐུན་
 ལྷོགས་མི་མཐུན་ལྷོགས་གང་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། སྐྱ་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་བཞོད་པ་དང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་

སྟོག་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མ་ངེས་པའི་རྟགས་
 གང་ཞིག འཕྲོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་
 འཕྲོགས་ལ་མཐོང་བའམ་མི་མ་ཐུན་འཕྲོགས་ལ་མཐོང་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། ད་ཉེ་
 བ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་མ་ངེས་པ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག འཕྲོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་མ་ཐུན་འཕྲོགས་མི་མ་ཐུན་འཕྲོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ།
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག འཕྲོགས་ཚེས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་མ་ཐུན་འཕྲོགས་མི་མ་ཐུན་འཕྲོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བས་མ་ཁྲབ་པ།
 དང་པོ་ལ་ད་ཉེ་བ། མ་ཐུན་འཕྲོགས་མི་མ་ཐུན་འཕྲོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
 འཇུག གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག མ་ཐུན་འཕྲོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག མི་མ་ཐུན་འཕྲོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། མི་མ་ཐུན་འཕྲོགས་ལ་རྣམ་
 གཉིས་སུ་འཇུག མ་ཐུན་འཕྲོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 པའི་རྟགས་དང་བཞིའོ། །དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞལ་བུ་
 བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རྩེ་བྲག་པའི་ངོར་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རེག་བུ་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། སྐྱ་ཚོལ་མ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་ཚོལ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་
པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ ལྷོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ལྷོགས་ལ་མཐོང་བ། དཔེར་ན། དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་
བུ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དག་སྐྱ་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།
།ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ ལྷོགས་
ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཐུན་ལྷོགས་ལ་མཐོང་བ། དཔེར་ན་
དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དག་སྐྱ་བ་
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་བ།

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། རྩོལ་
བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། གང་ཟག་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ།
ལྷོགས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་
དབྱེ་ན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ། ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་
གྲུབ་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། སྐྱེས་བུ་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་
གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་
ལ་བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་དད་མེད་

ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ཉལ་མ་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ།
 གཞི་ཚོས་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ། ཚོས་ཉལ་མ་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་
 གསུམ་མོ། །དཔེ་རིམ་བཞི་ན། སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་དང་། སྐྱ་སྐྱར་སྐྱབ་
 པ་ལ་མི་ཉལ་པ་བཀོད་པ་དང་། སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ཉལ་པ་བཀོད་པ་
 ལྟ་བུའོ། ། རྩོགས་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ལ་ནི། དཔེར་ན། ཟླ་
 བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་
 ཉལ་ལ་སྐྱབ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྗེ་འོ་ལ་སྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ལ་དབྱེ་
 བ། ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ། ཉལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་
 ཉལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ།
 དཔེ་རིམ་བཞི་ན། ཤ་བའི་བུམ་པ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྲས་པ་བཀོད་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། དུ་བའམ་རྒྱངས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་སྡོ་ཡོང་པོ་ཡོད་པའི་ས་
 རྩོགས་སུ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་ཉལ་ལ་སྐྱབ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རི་
 སུལ་གསུམ་གྱི་དབྲས་མ་ན་མ་བྱ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མ་བྱའི་སྐྱ་གྲགས་པ་
 བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བཟུང་པའི་འོར་སྐྱ་
 ཚོས་ཅན། མི་ཉལ་སྟེ། བྲས་པའི་སྟེར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་བཤག་ལ་བསྟོས་

ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ས་ལ་དབྱེ་ན། རྟོལ་བ་ལ་བསྟོས་ནས་མ་གྲུབ། ཕྱིར་
རྟོལ་ལ་བསྟོས་ནས་མ་གྲུབ། གཉེས་ཀ་ལ་བསྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ས་
གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སློབ་དེ་སེལ་ས་
མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་འདིག་ཅན་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཅེར་བུ་པས་ཤིང་སེལ་ས་
ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ལ། རྒྱལ་བ་བ་རྒྱས་ན་འཆི་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། སྐྱ་མི་ཉལ་བར་
སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

དཔེ་ཡང་དག

དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སློབ་དུ་བྱུང་བ་ངེས་
པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དབྱེ་ན་གཉེས་ལས། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སློབ་དུ་རྗེས་བྱུང་སློབ་དུ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དབྱེ་ན།
དངོས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་། རིགས་འདྲའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
གཉེས། དཔེ་རིམ་བཞིན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉལ་བར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་
བུམ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པས་ལྟོ་ལྟོར་བས་
དག་པའི་ས་སྟོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་
བཀོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་
སློབ་དུ་སྟོག་བྱུང་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དཔེར་ན་བྱས་པས་སྐྱ་མི་
ཉལ་བར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ནས་མཁའ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

དཔེ་ལྟར་སྣང་།

དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སློན་དུ་བྱུང་བ་ངེས་
 པའི་གཞིར་གཟུང་ཞིང་། ངེས་པར་མི་རུས་པ། དབྱེ་ན། མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་
 དང། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་
 པའི་སློན་དུ་རྗེས་བྱུང་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་མི་
 རུས་པ། དབྱེ་ན། རོན་སློན་ཅན། རྣོ་སློན་ཅན། རྩོ་སློན་ཅན་གྱི་མཐུན་དཔེ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབྱེ་ན། ཚོས་གྱིས་སྟོང་། རྟགས་གྱིས་སྟོང་། དེ་གཉིས་
 ཀས་སྟོང་པའི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ལུས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ལས་དང་། རུལ་སྐྱ་རབ་དང་
 བུམ་བ་བཀོད་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་གཉིས་རེ་ཞིག་གཞོག་ན། མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་
 སྣང་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སློན་དུ་སྟོག་བྱུང་དངོས་སུ་ངེས་པའི་
 གཞིར་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་མི་རུས་པ། དབྱེ་ན། རོན་སློན་ཅན་སོགས་
 གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚོས་གྱིས་མི་སྟོང་།
 རྟགས་གྱིས་མི་སྟོང་། དེ་གཉིས་ཀས་མི་སྟོང་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་
 གསུམ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་
 དཔེར། རུལ་སྐྱ་རབ་དང་ལས་དང་ནམ་མཁའ་བཀོད་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཞར་བྱུང་ཉལ་ས་དཔེ་འི་སློབ་འཆད་པ།

ཞར་བྱུང་ཉལ་ས་དཔེ་འི་སློབ་འཆད་པ་ལ། ཉལ་ས་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་སྐྱབ་པའི་ལོ་འོ་དེ་ལོ་ན་ལ་སྐྱབ་ཞིང་ཉལ་ས་སྐྱབ་པའི་ལོ་འོ་
དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
ཉལ་ས་གང་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་དང་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་
སློབ་སློབ་ས་གང་རུང་ཡིན་པ། དབྱེ་ན། མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ས་ཀྱི་སློབ། འགལ་
ཉལ་ས་ཀྱི་སློབ། མ་ངེས་པའི་ཉལ་ས་ཀྱི་སློབ་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན།
སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བའི་ཆེ་སྐྱ་མི་ཉལ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་སྐྱབ་པའི་ལོ་འོ་ན་སློབ་ས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་མི་ཉལ་
པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་བའི་ལོ་འོ་ཆེ་སྐྱ་ཉལ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་སྐྱབ་པའི་ལོ་འོ་ན་
ཁྱབ་པ་སློབ་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་
བའི་ལོ་འོ་ཆེ་སྐྱ་ཉལ་པར་སྐྱབ་ཀྱི་ཉལ་ས་སྐྱབ་པའི་ལོ་འོ་ན་ཁྱབ་པ་རྣམས་མ་དང་
སློབ་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

དེས་ན་ཉལ་ས་སློབ་ལ་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ལ། ཉལ་ས་སློབ་ཅན་ལ་
གཞི་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་རིགས་སྐྱོད་དོ། །ཉལ་ས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
བསལ་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་
ཉལ་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །འདི་ནི་དཔེ་དང་ཕྱོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །དཔེ་སྐྱོན་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་གྱི་དཔེར་བཞོད་ལེ་འོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་ཞིང་། དེ་སྐྱབ་
 གྱི་དཔེར་བཞོད་ལེ་འོ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་གང་ཞིག བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་བྱུང་བ་
 ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་གྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་ཡིན་པ། དབྱེ་ན་མ་ཐུན་
 དཔེའི་སྐྱོན་དང་། མི་མ་ཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། ལུས་ཅན་
 མ་ཡིན་པས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེར་བུམ་བ་བཞོད་པའི་ཚོ། རྟག་
 པས་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་
 མ་ཐུན་དཔེར་ནམ་མཁའ་བཞོད་པའི་ཚོ་རྟག་པས་མི་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དངོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་
 སུན་འབྱེན་སོགས་བཤའ་བ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་
 སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རྗེས་བ་རང་གིས་ཚད་མས་བྱུང་བའི་
 རྟགས་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིར་རྗེས་ལ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྐྱོན་པའི་དག་ཡན་
 ལག་གཉིས་ལྟ། དབྱེ་ན། གཉིས་ལས། ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད། རྗེས་བ་རང་གིས་ཚད་མས་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་

རྗེས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དག་ཡན་ལག་གཉེས་ལྡན། དཔེར་ན། གང་བྱས་མི་ཉལ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱོ་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ཚོས་བ་རང་གིས་ཚད་མས་བྱུང་པའི་སྟོགས་ཚོས་དང་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དག་ཡན་ལག་གཉེས་ལྡན། དཔེར་ན། གང་ཉལ་བ་མ་བྱས་ན་མ་ཁའ་བཞིན་སྐྱོ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །སྐྱབ་དག་ལྟར་སྐྱབ་གི་མཚན་ཉིད། སྐྱབ་དག་ཏུ་བཞེད་པ་གང་ཞིག་སྟོན་གང་རུང་དང་ལྡན་པ།

དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། རྩོ་སྟོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱི། རྩོ་བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། རྩོ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱིད། གཟུགས་སོགས་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །དོན་སྟོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱི། སྐྱོ་བྱས་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་དང་མཐུན་སྟོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྐྱིད། ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུ། སྐྱོ་བྱས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱི། དཔེར་ན་སྐྱོ་བྱས་མི་ཉལ་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱིད། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱོ་ཡང་བྱས། དེའི་སྐྱིད། སྐྱོ་མི་ཉལ་ཅེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །

ཉལ་ས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཉལ་ས་ཡང་དག་ལ་བཞེན་ནས་གཞོན་གོ་བར་བྱ་བ། དབྱེ་བ། རང་དོན་གྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་

དང་། གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད་སྐོར་བྱར་དུ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོན་གོ་བར་བྱ་བ།
 གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། རོ་བོའི་དོན་
 སོགས་ཚོས་ལྷ་ཚང་བ། ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱར་འོས་ཤིང་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་
 ཁས་སྐྱབས་པ། ཚོས་ལྷ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཁོ་རང་ཉིད་དང་། །
 འདོད་འགྱུར་མ་བསལ་བསྟན་བྱ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྤྱིར་
 ཚོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་མ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བཀོད་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚོལ་བས་དཔག་འདོད་
 གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚོལ་བ་ཞེ་བས་འདོད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་
 གྱི་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་རྣམས་སོ། །

གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་སྟངས་ལྟར་སྤྱང་གི་མཚན་ཉིད། ལྷ་ཚོལ་གྱིས་དམ་
 བཅས་པར་ཚོགས་དོན་གང་ཞེས། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚོས་ལྷ་མ་ཚང་བ།
 དཔྱེན་ལྷ་ལས། གྲུབ་ཟེན་པའི་སྤྱོད་སྟངས་ལྟར་སྤྱང་ནི། ལྷ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་
 གྲུབ་ཟེན་པའི་གང་ཟག་གི་དོར། ལྷ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ་ལྷ་མི་རྟག་
 པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞེན་པའི་སྤྱོད་སྟངས་ལྟར་སྤྱང་ནི། ལྷ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་མི་རྟག་པ་བཀོད་པའི་ཚེ་ལྷ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོལ་བ་
 དཔག་འདོད་མེད་པའི་སྤྱོད་སྟངས་ལྟར་སྤྱང་ནི། ཚོལ་བས་སྤར་གཟིགས་ཟེན་གྱི་

ལུང་ཁས་སྐྱངས་ནས། སྤྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཚོ། སྐྱ་ཉག་པ་ནམ་ཡོན་ལྟ་བུའོ། །ཚོལ་བ་ཞེ་བས་མི་འདོད་པའི་སྤྱོགས་ལྟར་
སྐྱང་ནི། གྲངས་ཅན་བས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་
ནས། དག་ཏུ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པའི་ཆེ་མིག་
སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསལ་བ་ཞུགས་པའི་སྤྱོགས་ལྟར་སྐྱང་ནི། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
བུ། བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱང་གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་སྤྱོག་
སྤྱོགས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་བསལ་
བའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོག་སྤྱོགས་ཀྱི་དོན་མངོན་
སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དཔེར་ན། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་
སྤྱོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་སྤྱོག་སྤྱོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་སྤྱོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་
གྲུབ་པ། དཔེར་ན་སྐྱ་ཉག་པ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་
མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ བྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོག་སྤྱོགས་ཀྱི་དོན་གྲགས་པའི་
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་
ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་བཅའ་
དག་སྤྱི་མས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱང་གི་དོན།

དབྱེ་ན། རང་ཚིག་སྒྲིལ་བྱེ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྦངས་གྱིས་བསལ་
 བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཚིག་སྒྲིལ་
 མས་བཞག་པ་རང་ཚིག་སྒྲིལ་མས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྦང་
 གི་དོན། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་གཅིག་སྒྲིལ་མར་དམ་བཅས་ནས་སྒྱིས་མོ་གཤམ་
 དུ་དམ་བཅས་པའི་ཆེ་བྱུང་མེད་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ་ལྟར་སྦང་གི་དོན་གང་ཞིག
 རང་གི་དངོས་ཀྱི་ལོག་སྒྲོགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུབ་པ།
 དཔེར་ན། སྒྲིལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྦངས་ནས། སྒྱིས་སྒྱིན་
 སོགས་དཀར་ཚོས་ལ་སྐྱོད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་
 དམ་བཅས་པའི་དོན་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་ཅིང་། སྐྱིར་ཡིད་ཆེས་
 བསལ་བ་དང་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །

ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཡིད་ཆེས། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
 བཤད་པའི་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་བ་
 རང་གིས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྐྱས་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དང་། དབྱུང་
 པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ། ལྷ་མ་སྒྲིལ་དག་གཉིས་པོའི་མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། བསྐྱུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གང་ཞིག་ཚོས་ཅན་ཡོད་ན་ཚུར་

མཐོང་གིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ལྷུང་ལ་མི་བསྟོས་པ་དང་
ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབྱུང་དོ། །

ཞར་ལ་སྟོགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད།

ཞར་ལ་སྟོགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟོགས་སུ་བརྒྱུང་ལེ་འོ་དེ་ཁོ་ན་
ལ་ལྟན་ཞིང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་
གསུམ་ཚང་བའི་ཉམས་གང་ཞིག རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚོས་ལྟ་གང་རུང་གི་
དངོས་ཀྱི་ལོག་སྟོགས་ཡིན་པ། དབྱེ་ན་ལྟ་ལས། གྲུབ་ཟེན་པའི་སྟོགས་ལྟར་
སྣང་གི་སྟོན་ནི། སྐྱ་མཉམ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱ་མཉམ་བྱ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
གོ་ལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞུགས་པ་སྟུང་། །ལྟག་མ་བཞིའང་དེས་འགྲེའོ། །

སྟུན་འབྲེན་བཤད་པ།

སྟུན་འབྲེན་བཤད་པ་ལ། སྟུན་འབྲེན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྟོན་
ལས་སྟོན་དུ་བརྗོད་པས་སྟོན་ཅན་གོ་རུས་པའི་ངག དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
སྟུན་འབྲེན་ཡང་དག་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྟུན་འབྲེན་ཡང་དག་གཉིས། རང་
རྒྱུད་ནི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པས་བཤད་ཟེན་ནོ། །

སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད། སུན་འབྲིན་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག
སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་དུ་གོ་མི་རུས་པ། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད། ལན་གྱིས་སྒྲོག་མི་རུས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དག་དག་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
པ་དང་། མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གང་ཞིག ཚོས་ལོག་གིས་རང་གི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ།
ཉགས་ལོག་སྐྱབ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ།

རང་རིགས་དང་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག

དག་སྐྱབ་ རང་རིགས་དང་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་
དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ཚོས་ལོག་གིས་རང་གི་ཚོས་
ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ། ཉགས་ལོག་སྐྱབ་ན་རང་དང་རིགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་པ་རོལ་པོས་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་
པའི་ས་སྟོགས་ན་གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། མེ་སྟོབས་
ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ས་སྟོགས་ཚོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་ཁྱབ་
པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ།

གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་
 ཞེས་ཚོས་ལོག་གིས་རང་གི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ཉལ་ས་ལོག་སྐྱབ་ན་རང་
 དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་མཚང་བ། དཔེར་ན་པ་རོལ་པོས་སྟོ་
 འཕྱར་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ན།
 སྟོ་འཕྱར་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་སྟེང་། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟ་བུ། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེས། ཚོས་ལོག་གི་རང་གི་
 ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། ཉལ་ས་ལོག་སྐྱབ་ན་ཚུལ་གསུམ་མཚང་བ། དཔེར་ན།
 པ་རོལ་པོས་སྟོ་སྟེང་ཞབས་ཞུས་ཀྱིས་དག་པའི་ས་སྟོགས་ན་བུམ་པ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། སྟོ་སྟེང་བས་དག་པའི་ས་སྟོགས་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་
 མེད་པར་ཐལ། སྟོ་སྟེང་བ་སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པའི་སྟེང་། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད། ལན་གྱིས་སྟོག་པར་
 རུས་པའི་ཐལ་འགྲུར། དཔེར་ན་པ་རོལ་པོས་སྐྱ་ཉལ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ།
 སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉལ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་སྟེང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོལ་བའི་མཚན་ཉིད། སྟོགས་སྐྱ་མ་འཛོག་རུས་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 གང་ཟེན། སྟེང་ཚོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟོགས་སྐྱ་མ་སུན་འབྱེན་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་གང་ཟེན། དཔེར་བའི་མཚན་ཉིད། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་པ་རྒྱལ་པམ་

འཁོར་འབྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་སྣང་སྣང་ལ་
 ལན་འདེབས་ཚུལ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་རྟག་པར་ཐལ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ལ། འབྲུག་པ་འགལ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཐལ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ལ་འབྲུག་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་སྟེ་བྱ་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཐལ་མིག་གི་
 གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལ། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ་བྱ་དང་། མདུན་གྱི་
 གཞི་འདིར་འགྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྤྱིར་ལ།
 རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཞེས་པ་སྟེ་བྱ་དང་། བྱ་དོན་གྱི་ལུང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་
 མི་བསྐྱུ་བར་ཐལ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལ་འདོད་
 ཅེས་པ་སྟེ་བྱའི་ལན་འདེབས་པར་བྱའོ། །

འདིར་འབད་དགོ་བས་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། གནས་སྐབས་
 རིགས་པའི་སློབ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །མཐར་ཐུག་སྤང་དོར་གནས་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ། །སྤྱངས་ནས་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་ཤོག། །བསྟན་པ་དང་
 སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །མཐའ་བལ་སྟེ་བས་
 ཚོས་ཀུན་སྟོང་པར་གཟིགས། །ཡང་དག་རིགས་པས་ཚོད་ངན་རྟོགས་པ་
 འཛོམས། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ལ་བྱ་སྣང་བཅེ། །འཕགས་མཚོག་
 ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ལ་ཐུག་འཚེལ། །རྣམ་བཤའི་གཟུགས་ལ་མིག་གིས་བསྟོ་
 བ་བཞིན། །རྣམ་མང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རི་སྟེད་ལ། །རྣམ་དག་མཐུན་པ་

ཐོགས་པ་མེད་འཇུག་པ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཞབས་ལ་སྤྱག་འཚལ་ལོ། །
གནས་གསུམ་གཞལ་བྱའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཏན་
ལ་པབ་པའི་དོན། །སྐྱབ་དང་སུན་འབྱེན་ངག་གིས་འདོམས་མཛད་པ། །
རིགས་པའི་དབང་སྤྱག་གཉིས་ལ་སྤྱག་འཚལ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོའི་
དབུས་ན་གནས་བཅས་ཤིང་། །འབྲུམ་སྤག་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་གདེངས་
ཀས་བརྗེད། །རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་ནོར་བུ་གཙུག་ན་མཛེས། །མཚོག་གཉིས་
སྤྱ་ཡི་དབང་པོ་ལ་སྤྱག་འཚལ། །

ཅེས་པ་རིགས་རུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་བདག་པོ་
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་བསྐྱེལ་བའི་དོན་དུ། །ཤར་ཚོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་
གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས་སྐྱར་བའོ། །།

སར་མརྒྱ་ལོ། །།